

Risør kommune
Postboks 158
4952 RISØR

Dato: 18.05.2026
Vår ref: 26/02480-2
Deres ref: 26/919-4

Uttalelse til høring og offentlig ettersyn av kommuneplanens arealdel 2026–2038 for Risør kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 13. mars 2026.

DMF er statens fagorgan og sektormyndighet for mineralressurser og mineralvirksomhet. DMF skal bidra til økt verdiskaping gjennom å legge til rette for en langsiktig ressurstilgang basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg som sektormyndighet et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster gjøres utilgjengelig av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om saken

Risør kommune har vedtatt å legge forslag til kommuneplanens arealdel for perioden 2026–2038 ut på høring og offentlig ettersyn.

Uttalelse fra DMF

DMF viser til våre uttalelser til kommunal planstrategi fra 2020 og kommuneplanens samfunnsdel fra 2023. Vi kan ikke se å ha mottatt varsel om oppstart av arealdelen.

Råstoffutvinning

Ressursbehov

Norges geologiske undersøkelse (NGU) har registrert totalt sju grus- og pukkforekomster¹ og 37 malm- og industrimineralforekomster² i kommunen. Det er ett

---

¹ Grus-, pukk- og steintippdatabasen:

https://aps.ngu.no/pls/oradb/grus_GP_Oppslag_KS.Alle_fkom_komm?p_kommunenr=4201

² Malm-, industrimineral- og natursteindatabasen: https://aps.ngu.no/pls/oradb/minres_Mi_list_fkom_ks.Alle_fkom?p_kommunenr=4201R&p_sprak=N

uttak i drift i kommunen³, Ravneberget, som driver på en forekomst⁴ vurdert til regional betydning av NGU. Det er ingen vurdering i planbeskrivelsen av behovet for byggeråstoff. Tilgang på kortreist byggeråstoff vil korte ned transportavstander og kunne bidra til å oppnå kommunens klima- og miljømål kommuneplanens samfunnsdel. DMF sitt levetidskart⁵ for byggeråstoff og ressursregnskap⁶ viser at Risør har over 50 år gjenstående levetid med knust fjell og ingen uttak av sand og grus. Statistikken er basert på driftsrapportering fra registrerte masseuttak og inkluderer ikke overskuddsmasser fra bygg- og anleggsvirksomhet.

Areal avsatt til råstoffutvinning

Konsesjonsområdet til uttaket på Ravneberget er avsatt til råstoffutvinning og LNFR-formål i forslag til plankart. Konsesjonsområdet er regulert til steinbrudd og masseuttak i reguleringsplan for Ravneberget pukkverk. Områder hvor det skal drives masseuttak i planperioden bør avsettes til *nåværende råstoffutvinning* i plankartet.

Hensynssoner

DMF kan ikke se at kommunen har vurdert å bruke hensynssone H590, jf. plan- og bygningsloven § 11-8 c)⁷, for områder med registrerte forekomster med mineralske ressurser som kan være aktuelle for framtidig utvinning. Hensikten med en slik hensynssone kan være å sørge for at det ikke foretas utbygging eller tiltak som kan vanskeliggjøre senere utvinning av mineralske ressurser. Hensynssonen kan også benyttes på arealer omkring eksisterende masseuttak der det ikke er registrert en mineralforekomst, for å unngå konflikt med andre arealinteresser og muliggjøre utvidelse av uttak.

Bestemmelser

Plankrav

§ 2-1 i forslag til bestemmelser, krever reguleringsplan for tiltak nevnt i plan- og bygningsloven § 20-1 første ledd bokstav a, b, d, j, k, l og m. DMF vurderer at masseuttak normalt faller innenfor pbl § 20-1 første ledd bokstav k og a. Bestemmelsen er dermed i tråd med vårt råd om at masseuttak bør ha reguleringsplan.

Råstoffutvinning

DMF kan ikke se at det er utarbeidet bestemmelser tilknyttet arealformålet råstoffutvinning. Kommunen bør vurdere om det skal utarbeides krav til innholdet i reguleringsplaner for masseuttak, herunder sikring og skjerming, utredning av landskapsvirkninger, avbøtende tiltak underveis i driften og ønsket etterbruk. Gjennom krav til innholdet i reguleringsplaner for masseuttak får kommunen bedre mulighet til å følge opp hvordan temaene blir fulgt opp i reguleringsplanene og underveis i driften.

---

³ DMFs konsesjonskart:

<https://dirmin.no/data/konsesjoner?sok=&kommune=ris%C3%B8r&fylke=>

⁴ Ravneberget:

https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusPukkDeponiOmr.php?objid=98803

⁵ Levetidskart for byggeråstoff i kommunene: <https://dirmin.no/levetidskart>

⁶ Ressursregnskap for Agder: <https://dirmin.no/rragder>

⁷ Hensynssone mineralressurser:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/135bf8fa9f264d7b86700a7711863578/no/pdfs/h-2481-b-kommuneplanens-arealdel.pdf> (s. 142 og 143)

Massehåndtering

Det er ikke utarbeidet egne bestemmelser om at håndtering av overskuddsmasser skal avklares i reguleringsplaner, inkludert masseregnskap, areal til massehåndtering og vurdering av kvaliteten på massene. Vi kan heller ikke se at kommunen har vurdert å sette av egne områder til massemtak i arealdelen, i henhold til vedlegg I punkt 1 i ny kart- og planforskrift⁸.

Konsekvensutredning

I kapittel 2.2 i metodebeskrivelsen av konsekvensutredningen, går det frem at Miljødirektoratets håndbok M-1941 er benyttet som metode for å vurdere temaet naturressurser, som inkluderer mineralressurser. Kommunen har selv identifisert at håndboken ikke inneholder noen veiledning for utredning av naturressurser. Statens vegvesens håndbok V712 Konsekvensanalyser beskriver metodikk for vurdering av mineralressurser, og DMF anbefaler derfor at den legges til grunn ved konsekvensutredninger av mineralressurser.

Det står i kapittel 3.1.2 i metodebeskrivelsen at det er benyttet geologiske kart fra NGU. Det går ikke klart fram om grus- og pukkdatabasen⁹ og mineralressursdatabasen¹⁰ fra NGU og DMF sine konsesjons- og uttakskart¹¹ er lagt til grunn i utredningen av arealinnspill. Dersom konsekvensutredningen ikke bygger på disse datasettene vil utredningen av temaet mineralressurser være ufullstendig og kommunen risikerer å forvalte mineralressurser på en måte som ikke er i tråd med de nasjonale forventningene.

DMF har gått igjennom konsekvensutredningen av arealinnspillene, og har ingen merknad til denne.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonsleder

Henning Sigstad
seniorrådgiver

---

⁸ Kart- og planforskriften, vedlegg I: https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2025-01-20-52/KAPITTEL_6#KAPITTEL_6

⁹ Datasett for grus og pukk: <https://kartkatalog.geonorge.no/metadata/uttak-konsesjoner-og-bergrettigheter/5e1500e8-1967-4721-86c5-7e87b561feca>

¹⁰ Datasett for mineralressurser: <https://kartkatalog.geonorge.no/metadata/mineralressurser-industrimineral-naturstein-og-metaller/5a887d78-07ef-44c6-8941-cb8017c6328c>

¹¹ Datasett for uttak, konsesjoner og bergrettigheter: <https://kartkatalog.geonorge.no/metadata/uttak-konsesjoner-og-bergrettigheter/5e1500e8-1967-4721-86c5-7e87b561feca>

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Henning Sigstad